

Етичен кодекс на училищната общност

ОУ "Христо Ботев"

с.Раковица общ.Макреш обл.Видин п.к.3820
Седалище и адрес на управление: Ул"Първа" 2
Адрес за кореспонденция и настоящ адрес : ул."Четвърта,, 12
Тел.0877853334 email: info-500802@edu.mon.bg
ЕИК105522170

УТВЪРЖДАВАМ:

*Подписът на директора е заличен
На основание чл.4,т.1 във връзка
с чл 5, т. 1в от Регламент (ЕС) 2016/679*

Заповед № РД-11-144/15.09.2025 г.

ДИРЕКТОР: Светослав Стайков

За директор съгласно Заповед № РД-13-178 / 25.08.2025 г.

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА ОУ"ХРИСТО БОТЕВ" С.РАКОВИЦА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност е съобразен с разпоредбите на Конституцията на Република България, Закона за закрила на детето, Закона за предучилищно и училищно образование, Наредбата за приобщаващо образование, Конвенция на ООН за Правата на детето, Европейската харта за правата на човека и др.

Етичният кодекс на училищната общност има за цел да определи:

1. стандартите за професионално поведение;
2. моралните отговорности към учениците и семействата им;
3. моралните отговорности към учителите, директора и другите педагогически специалисти, лицата от непедagogическия персонал и към обществото;
4. принципите, които трябва да следват в работата си педагогическите специалисти.

II. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ И ЦЕЛИ:

1. Етичният кодекс на училищната общност е разработен и приет на основание чл. 175 от Закона за предучилищното и училищното образование.
2. Етичният кодекс на училищната общност е разработен съвместно с общественения съвет на училището.

Етичен кодекс на училищната общност

3. Етичният кодекс на училищната общност и заповедта за утвърждаването му са публикувани на интернет страницата на училището.
4. Етичният кодекс има за цел да:
 - 4.1. повиши общественото доверие в морала и професионализма на персонала в училището и да издигне неговия престиж;
 - 4.2. изгради позитивен организационен климат, да определи моралните и етични правила и нормите на поведение в институцията;
 - 4.3. не допуска прояви на агресивно поведение, насилие и тормоз;
 - 4.4. предотврати възникването на конфликти;
 - 4.5. Осигури гражданско, екологично, здравно, интеркултурно, интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;
 - 4.6. създаде условия за придобиването на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;
 - 4.7. формира отношения на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин, към хората с увреждания.

III. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ

1. Дейността на всички работещи (педагогически специалисти и непедagogически персонал, наричани общо служители) в училището се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, хуманизъм, толерантност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.
2. Служителите в училището изпълняват отговорно работата си и се стремят да разрешават училищните проблеми в съответствие с нормативната уредба, която регулира системата на предучилищното и училищното образование, училищната политика и етичните норми.
3. Служителите в училището се отнасят справедливо към всеки ученик и осигуряват равен достъп до образование и подкрепят личностното развитие на всеки ученик.
4. Служителите в училището не накърняват честта и достойнството на учениците.
5. Служителите в училището познават същността, проявленията и последиците от насилието и тормоза
6. Служителите в училище могат да идентифицират случаи на агресия спрямо ученици в институцията и незабавно уведомяват директора.
7. Служителите в училището не допускат участие на ученици в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

8. Служителите в училището спазват утвърдените правила за защитата на личните данни и конфиденциалност на информацията.
9. Служителите в училището не допускат да влияят на учениците със своите лични пристрастия, предразсъдъци и стереотипи.
10. Служителите в училище предпазват учениците от фактори, които са неблагоприятни за тяхното физическо, психическо, нравствено и образователно развитие.
11. Служителите в училище уважават и стимулират уникалността на всеки ученик.
12. При изпълнение на своите задължения служителите са политически и партийно неутрални, не налагат идеологически и политически убеждения, не провеждат политическа дейност в училището, не оказват политическо или партийно въздействие върху участниците в образователния процес и не използват служебни ресурси за политически или партийни цели.

IV. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

1. Педагогическият специалист информира родителите за всички решения, касаещи детето им.
2. Педагогическият специалист разкрива споделена от ученика информация на родителите, само когато тя трябва да бъде разкрита в интерес на детето.
3. Педагогическият специалист се стреми да разбира и уважава различните ценности и традиции на родителите.
4. Служителите в училището не използват служебните си отношения със семейството за лично облагодетелстване.

V. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЛУЖИТЕЛИТЕ

1. Служителите в училището познават и спазват правилата, които определят реда за организация на задълженията за защита на личните данни и гарантирането на правата на субектите на данни в институцията.
2. Служителите в училището не разкриват конфиденциална информация за колегите си освен в случаите, когато това се изисква от закона.
3. Служителите в училището не разпространяват информация за колегите си, която може да урони престижа им.
4. Служителите в училището не разпространяват информация за училището, която може да урони престижа му.
5. При противоречия между колеги, които не могат да бъдат разрешени от самите тях, се търси съдействието на непосредствения ръководител.

VI. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Етичен кодекс на училищната общност

1. Служителите работят за създаване на сигурна образователна среда, в която учениците усвояват ключови компетентности, възпитават се в дух на патриотизъм, получават адекватни здравни грижи, осигуряват подкрепа по отношение на личностното развитие на учениците.
2. Служителите разбират и уважават ценностите и традициите на различните култури в общността.
3. Служителите са активни и допринасят за положителната промяна в общността.
4. Служителите популяризират правата на децата и тяхното активно включване в обществения живот.
5. Служителите работят активно за промяна на политиките, отнасящи се до благополучието на учениците.
6. Спазването на приетите етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.
7. Спазването на Етичния кодекс от всеки служител допринася за изграждането и утвърждаването на позитивна образователна среда и положителен образ на училището.

VII. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Учениците имат право на образование и уважение, но също така носят отговорност за своето учене и поведение. Правото на свободно изразяване трябва да бъде гарантирано, но в рамките на допустимото и без да нарушава правата на другите. Учениците имат право на справедлив процес при нарушаване на правилата, но също така носят отговорност за опазване на училищната собственост. Ясното определяне на правата и отговорностите на учениците е от съществено значение за създаване на справедлива и подкрепяща среда.

1. Участват в създаването на правилата за поведение в паралелката и в училището и ги спазват.
2. Съхраняват авторитета и доброто име на училището и училищната общност.
3. Толерантни са към останалите членове на училищната общност, разбират и уважават различието, зачитат правата, честта и достойнството на другите.
4. Не прилагат физическо и психическо насилие.
5. Редовно присъстват в учебните часове, не отсъстват безпричинно от училище и не възпрепятстват нормалното протичане на учебния час.
6. Изпълняват инструкциите на своите учители и на останалите педагогически специалисти, които работят с тях.

ПРАВА – Образование и уважение, свободно изразяване и справедлив процес

ОТГОВОРНОСТИ – учене и спазване на правилата, опазване на училищната собственост

□ **Права на учениците в ОУ“Христо Ботев“:**

Право на образование – всеки ученик има право да получава безплатно и достъпно образование.

Право на безопасна и здравословна среда – училището трябва да осигури сигурност и грижа за здравето на учениците.

Право на уважение и достойнство – учениците трябва да бъдат третирани с уважение, без дискриминация, тормоз или насилие.

Право на изразяване на мнение – учениците имат право да изразяват мнението си по въпроси, които ги засягат (в рамките на добрия тон).

Право на участие в ученически живот – право да участват в ученически съвети, клубове, дейности и решения, свързани с училището.

Право на информация – достъп до учебни материали, информация за правилата и оценяването.

Право на закрила – училището е длъжно да защитава учениците от насилие, агресия и дискриминация.

□ Отговорности на учениците в ОУ“Христо Ботев“:

Да посещават редовно учебните занятия – отсъствията трябва да са основателни.

Да се подготвят за часовете – да изпълняват задачите и да се стремят към успех.

Да спазват училищния ред и правилник – включително поведение в клас, в коридорите и извън учебното време.

Да проявяват уважение към учители, съученици и друг училищен персонал – без агресия, обиди или тормоз.

Да пазят училищната собственост – учебници, мебели, техника и сгради.

Да не носят забранени предмети и вещества в училище – алкохол, наркотици, оръжие и др.

Да участват в училищния живот – културни, спортни и доброволчески дейности.

VIII. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

1. Осигуряват редовното присъствие на децата си в училище, като уведомяват своевременно ръководството на училището и/или класния съководител в случаите на отсъствие на ученика.
2. Редовно се информират за приобщаването на детето си в училището, следят неговите

резултати от образователния процес и дейностите по подкрепа за личностно развитие.

3. Съдействат на педагогическите специалисти в процеса на изграждане на умения за независим и самостоятелен живот.
4. Редовно присъстват на провежданите родителски срещи.
5. Зачитат правата и достойнството на другите участници в образователния процес.
6. Съдействат за утвърждаване на авторитета на училището.

IX. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

1. **Общественият съвет** подпомага развитието на училището и упражнява граждански контрол на управлението му, като:
 - 1.1. участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;
 - 1.2. одобрява стратегията за развитие на училището, участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на стратегията за развитие на детската градина или училището в частта ѝ по чл. 263, ал. 4, т. 6 и 9 от ЗПУО и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;
 - 1.3. участва в работата на педагогическия съвет при обсъждане на избора на ученически униформи;
 - 1.3. предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес и др.

X. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ – ОБЩИНА, РУО, ВИДИН, МОН И ДРУГИ

1. Служителите подпомагат органите на държавна и местна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.
2. Служителите в училището вземат отношение по въпроси, които са пряко свързани с тяхната длъжност, квалификация и професионални умения.
3. Когато прави предложения пред органите на държавна и местна власт, служителят предоставя цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.
4. Служителите в училището съдействат на контролните органи при извършване на тяхната дейност.

XI. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

1. Педагогическите специалисти не могат да извършват срещу заплащане обучение или подкрепа на ученици, с които работят в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците, включително със средства от училищното настоятелство.

2. Служителите не може да използват служебното си положение за лично и/или семейно облагодетелстване.
3. Служителите трябва да избягват всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси, а при появява са длъжни незабавно да информират прекия си ръководител.

XII. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

1. Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и отговорно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи, когато не противоречат на закона, морала и добрите нрави.
2. Служителят не е длъжен да изпълни нареждане, което засяга неговите права, правата на неговата съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В този случай той е длъжен незабавно да уведоми органа, от когото е получил нареждането.
3. Служителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на училището.
4. Служителят има право на лично мнение по субсидиарност, т.е. в професионалните групи, в които участва – методическо обединение/комисии по компетентности и педагогически съвет, по въпроси, които се отнасят до професионализма, квалификацията, колегиалността, толерантността и взаимното уважение.
5. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да върши работата си по начин, допускащ влияние от друг.
6. Служителите в училището изпълняват съвместно задълженията си и повишават квалификацията си постоянно.
7. Служителите не допускат пристрастност и облагодетелстване, които да окажат влияние върху изпълнението на служебните им задължения или преценката им, или да бъдат възнаграждение за това.
8. Служителите опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин, не допускат използването му за лични цели и своевременно информират отговорните длъжностни лица при загубата или повредата му.
9. Служителите в училището създават всички необходими условия за опазване на лични данни и на поверителна информация.
10. Бивши служители на училището не използват поверителна информация или друга, която може да навреди на някого.
11. Бивши служители на училището не разпространяват информация, която може да навреди на авторитета на училището.

XIII. КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Етичен кодекс на училищната общност

1. Спазването на Етичния кодекс на ОУ“Христо Ботев“ с.Раковица и на установените с него норми и правила на поведение, е задължително за участниците в образователния процес, а нарушаването им е предпоставка за търсене на отговорност.
2. За спазване разпоредбите на етичния кодекс на училищната общност се създава комисия по етика.
3. Мандатът на комисията е една учебна година
4. Членовете на комисията се избират от общото събрание на институцията.
5. Функции на комисията по етика:
 - 5.1. дава тълкувания на Етичния кодекс на училищната общност;
 - 5.2. взема отношение по сигнали и жалби, свързани със спазването на този кодекс;
 - 5.3. допринася за издигането на авторитета на училището;
 - 5.4. укрепва свободата на словото, защитавайки правата на учителите, учениците и други членове;
 - 5.5. осъществява контрол по спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс.
6. Всеки член на училищната общност може да внесе сигнал към комисията по етика.
7. Всеки постъпил сигнал се разглежда от комисията в едноседмичен срок. След разглеждането му, комисията излиза с мотивирано становище.
8. При установено нарушение на етичния кодекс на училищната общност се прави предложение до директора на институцията за налагане на санкция.
9. Комисията по етика приема Правила за дейността си, които се утвърждават със заповед на директора на институцията.
10. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.
11. Комисията не разглежда анонимни сигнали.
12. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство.
13. Комисията отчита дейността си пред педагогическия съвет веднъж годишно.

Заклучителни разпоредби

§ 1. Етичният кодекс на училищната общност в ОУ“Христо Ботев“ с.Раковица е разработен на основание чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, при спазване на реда и условията за приемането му, съгласно цитирания закон.

§ 2. Етичният кодекс на ОУ“Христо Ботев“ с.Раковица е обсъден на заседание на Общо събрание (Протокол №14/11.09.2025 г.), с участието на представители на Обществения съвет (съгласуван с Протокол № 01/11.09.2025 г.) утвърден е със Заповед № РД-11-144/15.09.2025 г. на директора.

§ 3. Етичният кодекс на ОУ“Христо Ботев“ с.Раковица влиза в сила от датата на утвърждаването му със заповед на директора.

§ 4. Копие от Етичния кодекс на училищната общност е поставено на видно място на

Етичен кодекс на училищната общност

информационното табло във фойето на централния вход на училището

§ 5. Етичният кодекс на ОУ“Христо Ботев“ с.Раковица е публикуван на интернет страницата на училището след утвърждаването му със заповед на директора на основание чл. 175, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование.

§ 6. Етичният кодекс на училищната общност може да бъде актуализиран и променян при условията и по реда, по който е приет.